

Asia: OM 16/41/2016

Pikaluottosääntelyn kehittämisehdot

Korkokatto

Korkokatto on syytä laajentaa koskemaan myös suurempia luottoja:

Samaa mieltä

Korkokatto on syytä asettaa suuremmissa luotoissa nykyistä korkokattotasoa alemmalle tasolle:

Samaa mieltä

Muut huomionne korkokaton laajentamista koskevasta ehdotuksesta ja sen vaikutuksista:

Voimassaolevaa korkokaton asetettua 2.000 euron rajausta on kierretty lain voimaantulosta alkaen mitä mielikuvituksellisimpia keinoja käyttäen. Tavanomaisin säännöksen kiertämisen tapa on ollut myöntää luottoa ns. luottolimiittituotteena 2.000 euroa tai enemmän, vaikka nostettujen luottojen määrä on tavanomaisesti ollut merkittävästikin tätä vähäisempi. Nykyisellä korkokattosääntelyllä ei ole siksi saatu arviomuistion mukaisesti vähennettyä velkaongelmia.

Arviomuistiossa mainitulla tavalla nykyinen rajausta hyödykesidonnaisia luottoja koskien on myös poistettava. Velkaongelmien lievittämiseksi korkokaton on koskettava kaikenlaisia kuluttajaluottoja ilman euromääräistä rajausta. Arviomuistiossa esitetty ajatus suurempien luottojen korkotason asettamisesta pienempien luottoja alemmalle tasolle on muistiossa esitettyjen perusteluiden mukaisesti kannatettava.

Muuna kuin korkona perittäviä luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentaminen

Mitä mieltä olette luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentamisesta yleisesti? Jos sääntelyä päädytään tiukentamaan, mitä sääntelymallia pitäisitte tarkoituksenmukaisimpana? Pyydämme teitä ottamaan mahdollisuuksien mukaan kantaa myös sääntelyn vaikutuksiin.

Luoton todelliseen vuosikorkoon perustuvan korkosääntelyn lisäksi on välttämätöntä tiukentaa luottokustannuksia koskevaa sääntelyä myös yleisestikin. Näin siksi, että korkokattosääntelyn

muuttuessa pikavippejä myöntävät yhtiöt varmuudella etsivät korvaavia tuloeriä muiden luottokustannusten puolelta esimerkiksi nostopalkkioiden avulla.

Kuluttaja-asiamiehen näkemystä siitä, että kuluttajan ei tulisi voida käyttää luottoa missään tilanteessa tavalla, joka luottokustannuksia koskevien sopimusehtojen perusteella johtaisi siihen, että luotosta perittäisiin yksittäiseltä kuluttajalta korkokaton ylittäviä kustannuksia, on pidettävä ajatuksellisesti oikea, vaikkei se sellaisenaan olekaan toteuttamiskelpoinen. Arvioesityksessä esitetty ajatus siitä, että muut korkona perittävät luottokustannukset (sekä luoton tekohekiset että tosiasiallisesta käytöstä riippuvat) eivät saisi ylittää tiettyä prosenttiosuutta luoton määrästä tai luottorajasta, on kannatettava. On selvää, että tällaisessa vaihtoehdossa kyseisen prosenttiosuuden on oltava erittäin alhaisen ja suuremmissa luotoissa matalampi kuin pienemmissä luotoissa.

Muuna kuin korkona perittäviä luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentamisella ja selventämisellä on korkokattosääntelyn ohella merkittävä funktio velkaongelman vähentämisen pyrkimyksen kannalta.

Korkokattosäännöksen rikkominen

Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Esitys on tältäkin osin kannatettava, vaikkakin jo voimassaolevan lainsäädännön ja oikeuskäytännön puitteissa kuluttajalla ei ole velvollisuutta maksaa korkokaton rikkomisen tilanteessa lainkaan luottokustannuksia. Erillissäätelyä tältä osin puoltavat arviomuistiossa esitetyt näkemykset järjestelmän selkeydestä ja sanktioluontoisuudesta. Sääntelyn tulee olla tältäkin osin pakottavaa.

Vertaislainasaatavien viivästysseuraamukset ja perintäkulut

Kantanne asiaan:

Kannatan ehdotusta.

Muita mahdollisia huomioita ehdotuksesta / vertaislainoja koskevasta sääntelystä yleisesti:

Vertaislainasaatavat on ehdottomasti otettava mukaan kuluttajaluottoja vastaavasti. Vertaislainoilla on pyritty kiertämään kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä.

Kuluttaja-asiamiehen toimivaltuudet kuluttajaluottoja koskevissa asioissa

Kantanne asiaan:

Kannatan ehdotusta.

Muut huomionne asiasta:

Kuluttaja-asiamiehellä tulisi olla riittävän tehokas keino puuttua ns. ei rajat ylittävissä asioissakin niiden yritysten toimintaan, jotka toistuvasti kuluttajien oikeusasemaa loukaten rikkovat kuluttajaluottosäännöksiä ja toimivat siten epäterveillä toimintatavoilla.

Kuluttajia koskevien summaaristen asioiden käsittely tuomioistuimessa

Mahdolliset huomionne asiasta? Erityisesti pyydämme ottamaan kantaa asiaan siltä osin kuin EU:n jäsenvaltioilla on siinä kansallista liikkumavaraa.

Summaaristen riita-asioiden tuomioistuimessa tapahtuvan käsittelyn kannalta riittävää on se, että haastehakemuksessa tulisi asettaa kantajalle velvollisuus ilmoittaa kuluttajaluottoasioissa luottokorko sekä todellinen vuosikorko. Mikäli arvioesityksessä esitetyn mukaisesti tullaan sääntelemään muista kuin korkona perittävistä luottokustannuksista ja niiden prosentuaalisesta maksimimäärästä suhteessa luoton määrään tai luottorajaan, myös tämä tulisi kantaja velvoittaa ilmoittamaan.

Oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:n mukaiseen summaariseen haastehakemukseen ei tule jatkossakaan liittää kirjallisia todisteita. Riittävää on lainkohdan mukaisesti se, että kanteessa yksilöidään täsmällisesti se sopimus, sitoumus tai kirjallinen todiste, johon vedotaan. Arviomuistiossa spekuloitua kantajalle asetettavaa velvollisuutta toimittaa kuluttajaluottosopimusta summaarisen haastehakemuksen yhteydessä ei ole pidettävä tarpeellisena.

EU:n jäsenvaltioiden kansallisen liikkumavaran puitteissa ei liene poissuljettua mikään arviomuistiossa mainittu muutosesitys siihen nähden, että sopimusehtodirektiivi (93/13/ETY) määrittää EU-tasolla noudatettavan kuluttajansuojan vähimmäistason kohtuuttomien sopimusehtojen osalta.

Muut huomiot

Mahdolliset huomionne muista arviomuistiossa esille tuoduista kysymyksistä / pikaluotoista yleisemmin:

Arviomuistiossa esitetyt näkemykset ovat kaikilta osin kannatettavia ja erittäin tarpeellisia pikaluotto- ja perintäyhtiöiden kuluttajille vahingollisen toiminnan estämiseksi. On ilmeistä, että arviomuistion esitetyillä toimenpiteillä olisi merkittävää yhteiskunnallista vaikutusta velkaongelmien pahenemisen kierteen katkaisemisen kannalta. Siksi uudistukset olisi saatava voimaan mahdollisimman nopeasti eikä esitystä saa vesittää tai hanketta venyttää elinkeinotoiminnan rajoittamisen tai muunkaan vastaavan oletettavan vasta-argumentin nojalla.

Lensu Sonia
Etelä-Karjalan käräjäoikeus

Rantalainen Hannu
Etelä-Karjalan käräjäoikeus

